

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 4 ก.ค. 2556	43	15615	3

ก๊อแกง ชื่อผลไม้คนล้านนา พะยูนการนำหน่วยไม้มากินเล่น

ในภาษาไทยกลางเรียกต้นก๊อแกงว่า "ต้นค้อ" เรามักได้ยินคุ้นหูเช่น เขาค้อ ต้นค้อ ลูกค้อนั่นเอง

หลายๆคนคงจะได้ยินคำว่า "ก๊อ" ที่ผู้คนล้านนารู้ในความหมายของ แก้วก๊อ ซึ่งเป็นเครื่องประดับแก้วหวาน สีแดง แต่ในที่นี้มีคำว่า "ก๊อแกง" มันหมายถึง ผลไม้ชนิดหนึ่งที่มีลำต้นคล้ายต้นตาล ผลของมันชาวบ้านนำมาทำเป็นอาหาร หรือของกินเล่น

ต้นก๊อแกง เป็นต้นไม้ที่อยู่ตามป่าเขา ดูไกลๆคล้ายต้นตาลแต่มีก้านใบเล็กกว่าต้นตาล มีอายุยืนนานนับร้อยปี

ใบของต้นก๊อแกง ผู้คนสมัยก่อนใช้สอดรองในแผ่นมวนเพราะคำว่า "ก๊อ" คือแก้วอันมีค่าหรือท้องถิ่นบางแห่งใช้ใบก๊อแกงสอดใต้หมวกสาน ดูสวยงามดี

ส่วนผู้คนล้านนารู้จักหน่วยบะก๊อแกงมานานแล้ว เจ้าของจะคอนสั้งเกตุว่าผลของมันแก่คือจะมีสีเทาแก่ๆออกไปทางสีน้ำเงิน ออกลูกเป็นพวง ทลายคล้ายมะพร้าว แต่ทลายเล็กกว่ามะพร้าวมาก เมื่อเห็นว่าผลก๊อแกงสุก เจ้าของจะสอยลงมา หรือ

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

00178

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 4 ก.ค. 2556	43	15615	3

บางครั้งอาจรอให้มันหล่นเอง แล้วแต่เจ้าของต้องการ เมื่อเก็บผลก็อกแกงมาแล้ว จะนำไปล้าง บางคนอาจนำไปต้ม บางคนอาจนำไปหนึ่ง หรือบางคนอาจนำไปแช่น้ำเกลือ สุดแล้วแต่วิธีการของใคร ก็ของใครว่าดีละ

ผู้เฒ่าชอบนำผลก็อกแกงที่ต้มหรือผ่านการปรุงแล้วมารับประทานกับข้าว ท่านบอกว่า ถ้าแต่ๆแปลเป็นภาษาไทยกลางว่า อร่อยจริงๆ" นั่นเอง

ส่วนเด็กๆชอบนำผลมาแกะกินเนื้อนอก เหลือเม็ดในแข็งๆ นำมาเจาะรู เอาด้ายสอดเป็นสายนำมาพาดกัน ดูว่าเป็นการเล่นแบบพื้นบ้านดีแท้

การปลูกต้นก็อกแกง ต้องนำผลสุก ปล่อยให้เนื้อนอกหลุดออกไปหมดแล้ว จึงนำเอาแก่นเม็ดในที่เหลือมาเพาะ จะได้ต้นก็อกแกง และปัจจุบันขายกันค่อนข้างแพง สิบเม็ด ราวแปดบาทเนื้อหมูเฮา...

ภาพ ลูกก็อกแกง แหล่งเรียนรู้พะเยาล้านนา ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย์...